

Agenda – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd/ Zoom

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 30 Medi 2020

Amser y cyfarfod: 13.30

292(v3)

Cynhelir y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

Ar ôl ymgynghori â'r Pwyllgor Busnes, mae'r Llywydd wedi penderfynu y bydd Aelodau, yn unol â Rheol Sefydlog 34.14A–D, yn gallu pleidleisio o unrhyw leoliad drwy ddulliau electronig.

Mae'r Llywydd hefyd yn hysbysu, yn unol â Rheol Sefydlog 34.15, fod y cyhoedd wedi eu gwahardd rhag bod yn bresennol yn y Cyfarfod Llawn hwn, fel sy'n ofynnol er mwyn diogelu iechyd y cyhoedd. Bydd y cyfarfod yn parhau i gael ei ddarlledu'n fyw a bydd cofnod o'r trafodion yn cael ei gyhoeddi yn y ffordd arferol.

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Addysg

(45 munud)

[Gweld y Cwestiynau](#)

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

(45 munud)

[Gweld y Cwestiynau](#)

3 Cwestiynau Amserol

(20 munud)

Ni dderbyniwyd unrhyw Cwestiynau Amserol.

Senedd Cymru
Welsh Parliament

4 Datganiadau 90 eiliad

(5 munud)

5 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon: Effaith Covid-19, a'r modd y mae'n cael ei reoli, ar iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru

(60 munud)

NDM7401 [Dai Lloyd \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Cynnig bod Senedd Cymru:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon ar ei Ymchwiliad i effaith Covid-19, a'r modd y mae'n cael ei reoli, ar iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru, a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 8 Gorffennaf 2020.

Nodyn: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 8 Medi 2020.

6 Dadl Aelod o dan Rheol Sefydlog 11.21 (iv) Incwm Sylfaenol Cyffredinol

(60 munud)

NDM7384 [Jack Sargeant \(Alun a Glannau Dyfrdwy\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi:

a) y niwed y mae tlodi'n ei wneud i gyfleoedd bywyd ac nad yw gwaith bellach yn llwybr gwarantedig allan o dlodi;

b) bod y pandemig wedi gorfodi mwy o bobl i mewn i dlodi gyda niferoedd cynyddol o breswylwyr yn gorfod troi at gymorth elusennol fel banciau bwyd;

c) yr oedd twf y DU, hyd yn oed cyn y pandemig, yn wael a'n bod yn wynebu'r her gynyddol o awtomeiddio, sy'n gosod niferoedd cynyddol o swyddi mewn perygl;

d) bod incwm sylfaenol cyffredinol yn rhoi mwy o reolaeth i bobl dros eu bywydau, yn lleddfu tlodi ac, yn ogystal, yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd meddwl;

e) y byddai incwm sylfaenol cyffredinol yn creu swyddi ac yn annog pobl i fanteisio ar gyfleoedd hyfforddi;

f) bod incwm sylfaenol cyffredinol yn rhoi'r lle i bobl gymryd mwy o ran yn eu cymuned a chefnogi eu cymdogion.

2. Yn galw ar Lywodraeth Cymru:

a) i sefydlu treial incwm sylfaenol cyffredinol yng Nghymru;

b) i lobïo Llywodraeth y DU am gyllid i sefydlu incwm sylfaenol cyffredinol ledled Cymru.

Cefnogwyr

Adam Price

Alun Davies

Bethan Sayed

Dai Lloyd

Dawn Bowden

Helen Mary Jones

Huw Irranca-Davies

Jenny Rathbone

John Griffiths

Leanne Wood

Mick Antoniw

Mike Hedges

Rhianon Passmore

Siân Gwenllian

7 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Gwerth am Arian i Drethdalwyr

(60 munud)

NDM7404 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod rheoli arian trethdalwyr yn llwyddiannus yn dibynnu ar amcanion clir, llywodraethu da a gwaith craffu effeithiol.
2. Yn gresynu at y ffaith bod dros £1 biliwn wedi'i wastraffu gan Lywodraethau olynol Cymru ar bolisiau di-rym, prosiectau y cefnwyd arnynt a gorwario yn erbyn cyllidebau ers 2010.
3. Yn gresynu ymhellach at y ffaith y caniatwyd i bolisiau Cymreig a allai fod wedi bod yn rhai da edwino oherwydd diffyg cefnogaeth a phenderfyniadau a wnaed gan ganolbwyntio ar y tymor byr.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sefydlu swyddfa drawsadrannol sydd wrth wraidd y llywodraeth i sbarduno newid diwylliant, herio'r broses o wneud penderfyniadau a sicrhau bod gwerth am arian yn cael ei ddarparu i drethdalwyr.

Gwelliant 1 [Rebecca Evans \(Gwyr\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod rheoli arian trethdalwyr yn llwyddiannus yn dibynnu ar amcanion clir, llywodraethu da a gwaith craffu effeithiol ac yn cydnabod bod economeg cyni yn cynnig gwerth gwael am arian.
2. Yn gresynu at y ffaith bod Llywodraeth y DU wedi tanariannu a / neu wedi rhwystro nifer o brosiectau, gwasanaethau a seilweithiau heb eu datganoli yng Nghymru, gan gynnwys ymchwil a datblygu, rheilffyrdd, cysylltiad band eang ac ynni'r llanw ers 2010.
3. Yn croesawu'r cynnydd a wnaed wrth gyflawni polisiau arloesol Llywodraeth Cymru sydd wedi'u cynllunio ar gyfer pobl Cymru, gan gynnwys: presgripsiynau am ddim, Twf Swyddi Cymru, system caniatâd tybiedig ar gyfer rhoi organau, un llwybr canser, y cynnig gofal plant, dyblu'r terfyn cyfalaf, Ysgolion yr 21ain Ganrif a'r Gronfa Cadernid Economaidd.

4. Yn galw ar Lywodraeth y DU i roi mwy o hyblygrwydd cyllidol i Lywodraeth Cymru er budd rheoli cyllidebau yn dda

Os derbynir gwelliant 1, bydd gwelliannau 2 a 3 yn cael eu dad-ddethol]

Gwelliant 2 [Caroline Jones \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ôl pwynt 3 ac ailrifo'n unol â hynny:

Yn credu bod methiant Llywodraeth Cymru i gyflawni ei pholisïau wedi helpu i gyfrannu at y diffyg ymddiriedaeth mewn gwleidyddiaeth sydd wedi golygu na chymerodd dros hanner etholwyr Cymru ran yn etholiadau'r Senedd.

Gwelliant 3 [Gareth Bennett \(Canol De Cymru\)](#)

Dileu pwynt 4 a rhoi yn ei le:

Yn galw am refferendwm cyfrwymol ynghylch a ddylid cadw neu ddiddymu llywodraeth a senedd datganoledig Cymru, yn sgil methiannau Llywodraeth Cymru.

Gwelliant 4 [Neil McEvoy \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau gwerth am arian drwy:

a) cydnabod bod adnoddau cyhoeddus yn cael eu gwastraffu yn y trydydd sector preifat, drwy ddyblygu a rheoli pendrwm;

b) democrateiddio'r gwasanaethau a ddarperir drwy ailgyfeirio cyllid i lywodraeth leol yng Nghymru.

8 Cyfnod Pleidleisio

9 Dadl Fer

(30 munud)

NDM7403 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys\)](#)

Yr heriau a'r cyfleon i economi Môn: Cyfle i fwrw golwg eang ar economi Môn, yn cynnwys pryderon difrifol Brexit, yr heriau a'r cyfleon ym maes ynni, a sut i greu

cynaliadwyedd cymunedol ac amgylcheddol wrth greu cyfleon economaidd newydd.

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 6 Hydref 2020